

sözleşme eki ihale evrakları ve dökümanlarında yapılması kararlaştırılan işlerin sözleşme tarihi itibarıyla piyasa fiyatlarının ticaret ve sanayi odaları ile benzer kuruluşlardan sorularak tespit edildikten sonra bilirkişi kurulundan alınacak ek raporla yaklaşık maliyet cetveli, ihale evrakları ve sözleşme bedelinin belirlenmesinde davalı idare elemanlarının ihmali ve kusurları bulunup bulunmadığı, varsa dereceleri ile davalı yüklenicinin sözleşme ile eki ihale

dökümanlarına göre yapımını üstlendiği halde hiç yapmadığı ya da eksik yaptığı işler olup olmadığı ve bunlar sebebi ile kendisine ne miktarda fazla ödemedede bulunulduğu konusunda ek rapor alınıp, davalı yüklenicinin ihale evraklarında belirlenen fiyatın fahiş belirlenmesi ya da hayali imalât gösterilmesinde katkısı bulunup bulunmadığı değerlendirilmek suretiyle sonucuna uygun bir karar verilmesi 1

Mahkemesi :Asliye Hukuk Hakimliđi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünöldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesine dayalı olarak yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı hayali imalâtlara yer verildiği, onarım işinde imalâtların bir bölümünün hiç yapılmadığı, bir kısmının da az miktarda yapıldığı halde tamamı yapılmış gibi gösterilerek bedelinin tahsil edildiği iddiasıyla fazla ödeme ve oluşan idare zararının davalı yüklenici ile idare elemanlarından tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece henüz kesin hesap ve kesin kabul işlemleri yapılmadığı ve koşulları oluşmadığından davanın reddine dair verilen karar, davacı vekilince temyiz edilmiştir.

Davacı iş sahibi ile davalı yüklenici ... arasında imzalanan 17.09.2007 tarihli sözleşme ile yüklenici, sözleşmenin 6. maddesine göre **ihale** dökümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamını 98.915,10 TL bedelle yapmayı üstlenmiş, sözleşmenin 7. maddesinde Katma Deđer Vergisi'nin bedele dahil olmayıp ayrıca idare tarafından yükleniciye ödeneceği de kararlaştırılmıştır. Dosya kapsamındaki belgelere göre 31.12.2007 tarihine itibar edilmek suretiyle 09.05.2008 tarihli tutanakla ekindeki listede sayılan kusur ve eksikleriyle birlikte geçici kabulün yapıldığı, 23.05.2008 tarihinde geçici kabul tutanağının onaylandığı, sözleşme konusu işle ilgili bir adet hakediş düzenlenerek, yükleniciye 116.719,82 TL ödendiği anlaşılmaktadır. Davalı yüklenici tarafından 15.12.2008 tarihli dilekçe ile kesin kabul yapılması talep edilmesine rağmen davacı tarafça kesin kabul ve kesin hesap işlemleri yapılmamıştır.

Davalı yüklenici ile idare elemanlarına karşı ileri sürölen iddialar ve talep edilen zararın cinslerine göre, davada

çözümü gereken husus **ihale** evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ve **ihale** dökümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği, kabul edilemeyecek derecede fazla fiyatla **ihale** bedeli belirlenip

sözleşmenin yapılıp yapılmadığı ve sözleşmeye göre yapılması gereken işlerin yüklenici tarafından yerine getirilip getirilmediği ile gerçekleştirilen imalâtlara göre fazla ödemenin var olup olmadığının belirlenmesinden ibarettir. Davalı yüklenicinin **ihale** evrakları ve yaklaşık birim fiyat cetvelinin düzenlenmesi ve bu dökümanlardaki fiyatın fahiş gösterilmesinde katkısı bulunduğu ispat edilemediği sürece kendisi aleyhine açılan istirdat davasının dinlenmesi mümkün değil ise de; **ihale** kapsamındaki işlerin yapılmaması veya eksik, kusurlu olarak yapılması halinde bu sebeple fazla yapılan ödemelerin iadesinin talep edilmesi mümkündür.

Diğer yandan davacı idare, yaklaşık maliyet cetveli ile **ihale** dökümanlarında belirlenen bedelin piyasaya fiyatları üzerinde tesbit edildiği ve hayali imalâtlara yer verildiğini ileri sürdüğünden idare elemanlarının fiyatların belirlenmesinde kusurlu bulduklarının saptanması durumunda haksız fiil hükümlerine göre fazla ödeme ile oluşan idare zararından sorumlu tutulacakları ortadadır.

Her ne kadar kesin kabul ve kesin hesap işlemleri yapılmamış ise de; yüklenici tarafından iş tamamlanarak teslim edildiği ve geçici kabul yapılmasına rağmen davacı iş sahibi tarafından kesin kabul ve kesin hesap yapılmayarak eldeki dava açıldığından mahkemece tasfiye kesin hesabın çıkartılarak sonucuna göre fazla ödeme yapılıp yapılmadığı, davalıların hangi hukuki sebeple sorumlu olacaklarının tespiti gerekir... açılan bir dava söz konusu olmadığı gibi, kesin kabul ve kesin hesap işlemlerinin yapılmasını bekleme zorunluluğu da bulunmamaktadır.

Bu durumda mahkemece öncelikle sözleşme eki **ihale** evrakları ve dökümanlarında yapılması kararlaştırılan işlerin sözleşme tarihi itibarıyla piyasaya fiyatlarının ticaret ve sanayi odaları ile benzer kuruluşlardan sorularak tespit edildikten

sonra bilirkişi kurulundan alınacak ek raporla yaklaşık maliyet cetveli, **ihale** evrakları ve sözleşme bedelinin belirlenmesinde davalı idare elemanlarının ihmali ve kusurları bulunup bulunmadığı, varsa dereceleri ile davalı yüklenicinin sözleşme ile eki **ihale** dökümanlarına göre yapımını üstlendiği halde hiç yapmadığı ya da eksik yaptığı işler olup olmadığı ve bunlar sebebi ile kendisine ne miktarda fazla ödemede bulunulduğu konusunda ek rapor alınıp, davalı yüklenicinin **ihale** evraklarında belirlenen fiyatın fahiş belirlenmesi ya da hayali imalât gösterilmesinde katkısı bulunup bulunmadığı değerlendirilmek suretiyle sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile davanın reddi doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü, ile hükmün davacı yararına **BOZULMASINA**, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, 05.06.2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.